

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători –Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către petiționarul Mocan Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală intentată la plângerea petiționarului

Mocan Igor, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 30.08.2017 – 23.07.2018

instanța de recurs: 07.08.2018 – 19.03.2019

instanța de recurs în anulare:02.05.2019 – 14.08.2019

A C O N S T A T A T :

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 iulie 2018, a fost respinsă, ca fiind nefondată plângerea petiționarilor Mocan Igor și XXXXX XXXXX cu privire la anularea ordonanței procurorului adjunct al procurorului-șef al Procurorului mun. Chișinău, șef al Oficiului Centru – Roman Eremciuc din 22.08.2017 prin care a fost respinsă plângerea depusă de către Mocanu Igor și XXXXX Iurie.

2. Încheierea primei instanțe, a fost atacată cu recurs de către petiționarii Mocan Igor și XXXXX XXXXX care au solicitat admiterea recursului cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

2.1. În motivare a menționat faptul că:

- au fost încălcate semnificativ drepturile și libertățile petiționarilor prevăzute la art. 6, 13 și 14 CEDO, de Constituția Republicii Moldova și legile naționale;

- cauza a fost examinată de o instanță ce nu a fost formată conform legii, ședința de judecată în lipsa temeiurilor prevăzute de lege a fost închisă, pronunțarea încheierii de judecată din 23.07.2018 a avut loc în absența interpretului deși participarea acestuia a fost obligatorie;

- pe situl oficial al Judecătoriei Chișinău cu numărul menționat

figurează două cauze, la doi judecători diferiți, și cu participanți diferiți, circumstanțe ce dau naștere unor suspiciuni rezonabile cu privire la manipularea înregistrării și distribuirii aliorii a cauzelor;

- împuternicirile judecătorilor XXXXX și XXXXX, sunt confirmate prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 27.12.2016 nr. 932/38 privind numirea judecătorilor pentru exercitarea atribuțiilor judecătorilor de instrucție în instanța nou creată pentru perioada 01.01.2017- 31.12.2017, iar împuternicirile judecătorului XXXXX nu au fost confirmate prin aceeași hotărâre;

- judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) XXXXX, căreia i-a fost repartizată cauza după admiterea recuzării judecătorului XXXXX, nu se regăsește în anexa la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 27.12.2016 nr. 932/38 privind numirea judecătorilor pentru exercitarea atribuțiilor judecătorilor de instrucție perioada 01.01.2017- 31.12.2017;

- instanța a fost creată cu încălcarea legii și judecătorul XXXXX nu este numită judecător pentru executarea atribuțiilor judecătorului de instrucție;

- Judecătoria Centru nu a asigurat examinarea plângerii în termenul de 10 zile prevăzut de lege art. 313 alin. (4) Cod procedură penală, fiind astfel încălcate drepturile petiționarilor la examinarea plângerilor în termen rezonabil;

- plângerea în cauză nu se încadrează în criteriile stabilite la art. 6 par. 1, CEDO, în coroborare cu prevederile art. 18 alin. (2) din Cod de procedură penală, potrivit cărora, accesul în sala de ședință poate fi interzis presei sau publicului, prin încheiere motivată, pe parcursul întregului proces sau al unei părți din proces, în interesul respectării moralității, ordinii publice sau securității naționale, când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților în proces o cer, sau în măsura considerată strict necesară de către instanță când, datorită unor împrejurări speciale, publicitatea ar putea să prejudicieze interesele justiției;

- părțile interesate nu au participat la examinarea plângerii acesta fiind examinată în corespundere cu art. 313 alin. (4) Cod procedură penală, în absența acestora cu participarea reprezentantului lui XXXXX;

- ordonanța procurorului XXXXX din 20.07.2017, privind refuzul în începerea urmăririi penale și care a fost menținută prin Ordonanța din 08.02.2017 a procurorului ierarhic superior XXXXX, este bazată exclusiv pe explicații date ofițerului superior de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de Poliție sect. Centrul mun. Chișinău XXXXX, de către

XXXXX în calitate de jurist al SA „FinComBank” care are statutul de martor;

- după cum reiese din dosarul nr. 2308/16 din 29.09.2016, părțile interesate - XXXXX, nu au făcut explicații în cauză;

- SA „FinComBank” nu are statut de parte interesată în procesul în cauză, nu este partea vătămată, parte civilă sau parte civilmente responsabilă;

- în cadrul examinării cauzei le-au fost încălcate drepturile prevăzute de art. 16 alin. (2) Cod de procedură penală, în coroborare cu prevederile art. 12 alin. (1) al Legii nr. 328 din 19.07.2001 cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, a fost respins ca nefondat recursul declarat de petiționarii Mocan Igor și XXXXX XXXXX, cu menținerea încheierii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 23.07.2018 fără modificări.

4. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a constatat că examinând probele acumulate în cadrul prezentului proces în mod obiectiv, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, precum și din punct de vedere al coroborării lor, s-a constatat că, organul de urmărire penală, în cadrul investigației a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor expuse în sesizare fiind, emisă ordonanța privind refuzul în pornirea urmăririi penale.

Instanța de recurs a menționat faptul că, plângerea declarată este bazată pe dezacordul petiționarilor față de aprecierea faptei stabilite sub aspectul probant. În același timp, motivele invocate în acest sens nu sânt justificate, deoarece nu conduc la concluzia privind necesitatea reexaminării cauzei din punct de vedere al reaprecierii probelor administrate de organul de urmărire penală, aprecierea probelor de către procuror conform propriei convingeri, care în speță nu a coincis cu opinia recurentului, prin sine, nu poate fi tratată și apreciată drept încălcare a drepturilor și libertăților petiționarilor și acest lucru nu poate constitui un viciu fundamental în cadrul procedurii de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

Referitor la criticile formulate de petiționari, instanța de recurs a specificat faptul că acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei la judecătorul de instrucție, căroră instanța le-a dat o motivare

corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, soluție pe care instanța de recurs și-o însușit-o pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată, nu s-a identificat existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare.

Instanța de recurs a reiterat că, ordonanțele contestate sunt argumentate și sunt emise fără încălcarea a careva norme care ar face obiectul lezării a careva drepturi și libertăți ocrotite de legea penală, procesul penală, sau alte acte normative, iar argumentele invocate de recurenți nu și-au găsit confirmare în ședința instanței de recurs.

Instanța de recurs a subliniat faptul că în situația în care instanța și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO din 21.01.1999 în cauza Garda Ruis versus Spania*).

Astfel din conținutul materialelor relatate, instanța de recurs a concluzionat că, judecătorul de instrucție corect a stabilit că organul de urmărire penală și procurorul au asigurat caracterul complet și obiectiv al soluționării plângerii înaintate, astfel că concluziile date de procurori sunt în corespundere cu prevederile art. 19 Cod procedură penală, care prevede „*accesul liber la justiție*” și art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art.6 CEDO care prevăd „*dreptul persoanei la un proces echitabil*”.

Instanța de recurs a apreciat ca fiind nefondate alegațiile petiționarilor referitor la faptul că plângerea a fost examinată de o instanță cu încălcarea legii, or, judecătorul XXXXX a fost numită ca judecător pentru executarea atribuțiilor judecătorului de instrucție în baza hotărârii nr. 407/19, președintelui Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 20.06.2017, pe perioada de imposibilitate a exercitării atribuțiilor judecătorului de instrucție de bază XXXXX, XXXXX, XXXXX desemnați anterior.

De asemenea instanța de recurs a reținut că respectarea termenilor procedurali de examinare a plângerilor a depins de mai multe circumstanțe și anume de complexitate și rezonanța cauzei, de comportamentul participanților la proces, de volumul cauzelor aflate în procedura judecătorului, astfel în speță s-a constatat că instanța a întreprins acțiunile posibile pentru a examina cauza în termeni cât mai restrânși.

Nu a fost reținut de către instanța de recurs nici argumentul referitor la faptul că petiționarii nu au fost asistați de interpret la ședința din 23.07.2018, or potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din

13.07.2018 la ședință a participat în calitate de interpret Rusu Irina, la ședința de judecată din 23.07.2018 a fost anunțată aceeași componență, de asemeni potrivit încheierii Judecătorie Chișinău (sediul Centru) din 23.07.2018 examinarea cauzei a avut loc cu participarea interpretului Rusu Irina.

Cu referire la alegațiile recurenților că, ședința de judecată în lipsa temeiurilor prevăzute de lege a fost închisă, instanța recurs a menționat că, în cauză au fost examinate ordonanțe emise de către procurori în cadrul efectuării urmăririi penale, și care pot ulterior forma obiect al urmăririi penale, respectiv urmând a fi respectat secretul anchetei.

Au fost apreciate ca fiind neplauzibile și alegațiile petiționarilor ce se referă la faptul că, instanța de recurs le-a afectata dreptul la un proces transparent, prin ne reflectarea pe pagina web a Curții de Apel Chișinău a orarului ședințelor de judecată în prezenta cauză, numărul înregistrării cauzei în PIGD, judecătorul raportor, data locul și ora ședinței de judecată, procurorul participant la proces, fiind reținut în acest sens că, problema informației ce este reflectată, sau nu pe pagina web a Curții de Apel Chișinău ține de Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică.

5. Decizia instanței de recurs a fost atacată cu recurs în anulare de către petiționarul Mocan Igor, prin care a solicitat casarea deciziei, cu transmiterea cauzei la rejudecare, invocând că:

- de către instanța de recurs neîntemeiat a fost examinat recursul în ședință închisă, în acest sens nu a fost emisă nici o încheiere motivată, fapt care a generat recuzarea judecătorilor, precum și a dus la încălcarea art. 6 CEDO dreptul la un proces echitabil;

- în cadrul ședinței de judecată nu i s-a asigurat un translator din limba bulgară deoarece este de naționalitate bulgar, fapt care a dus la încălcarea art. 4, 7, 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 paragraf 1 CEDO;

- a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a recursului împotriva încheierii judecătorului de instrucție;

- la examinarea recursului nu s-a luat în calcul că petiționarul este grav bolnav, având și o vârstă înaintată;

- nu i-sau pus la dispoziției actele emise de către instanța de recurs în limba pe care o posedă, fapt care a dus la încălcarea dreptului la apărare;

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, Colegiul penal remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, *adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.*

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, adoptată în ordinea reglementată de art. 449 Cod de procedură penală, prin care nu a fost judecată cauza în fond, dar s-a examinat recursul declarat împotriva încheierii primei instanțe prin care au fost respinse ca nefondate plângerile depuse împotriva ordonanței procurorului adjunct al procurorului-șef al Procurorului mun. Chișinău, șef al Oficiului Centru – Eremciuc Roman, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

7. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către petiționarul Mocan Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2019, în cauza penală intentată la plângerea petiționarului *Mocan Igor*, în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 august 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda